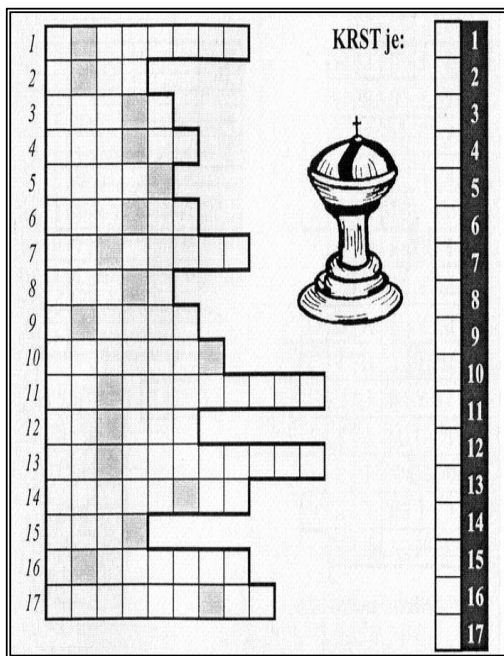

Pre všetky (aj Božie) deti

1. Obdoba krstu u Židov
2. Prvá a najpodstatnejšia sviatosť
3. Iný názov pre Noemovu archu
4. Prívodenie istých milostí sviatosťou
5. Slová sprevádzajúce poliatie pri krste
6. Riadny vysluhovateľ krstu, okrem biskupa
7. Ten, čo prijíma krst
8. Časť tela poliatá pri krste dieťaťa
9. Spoločenstvo pokrstených
10. Výraz pre vodu a jej liatie pri krste
11. Obdobie prípravy na krst
12. Kto môže prijať sviatosť krstu
13. Druh milosti získanej krstom
14. Spôsob obmytia vodou pri krste
15. Náhradný krst krstu vodou
16. Iný názov pre "nezmazateľný znak"
17. Pomenovanie pre kandidáta krstu

Krstným sľubom vyznávam vieru v Boha,
zriekam sa hriechu
a sľubujem nasledovať Krista.

Muž cestujúci vo vlaku si vyťahol z batožiny banán, soľničku a nožík. Banán pomaly olúpav, osolil si banán, zobral nôž, ním odrezal osolenú časť a vyhodil ju cez okno. Tak to pokračovalo, až kým nevyhodil posledný kúsok.

Spolucestujúci sa naňho zadivene zahľadel a opýtal sa ho: „Prosím vás, prečo ste to urobili? A muž mu odpovedal: „Viete ja nemám rád slané banány.“

Vydáva
Gréckokatolícka cirkev
Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov,
Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov
Len pre vnútornú potrebu farnosti

internet: www.grkat-sekcv.sk
e-mail: presov.sekcv@grkatpo.sk
tel.: 051/7725 540

Dobrovoľný príspevok: 3 Sk

Neprešlo jazykovou úpravou

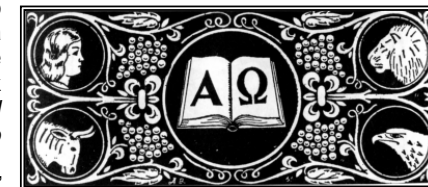
† Farský list

Číslo 28 4.marca 2007

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Nielen z chleba žije človek...

V dnešných časoch zažívame prázdnotu v našich srdciach, myslíme si, že Boh s nami prerušil kontakt. Ako keby na nás úplne zabudol. Cítíme sa osamelí, zabudnutí, pretože máme túžbu po niečom, čo by zaplnilo naše srdcia, ale nedokážeme to nájsť. Hľadáme, ale otázka prázdnoty stále ostáva nezodpovedaná. Túžime po zmene nášho života, ale tá neprichádza. A tak sa naplnia to, čo povedal prorok Amos: „Prichádzajú dni, hovorí Pán, keď pošlem hlad na túto krajinu, nie hlad po chlebe, ani nie smäd po vode, ale po Božom Slove.“ (Am 8, 10)

Tento hlad po Božom slove - láske, po tom byť naplnený a milovaný, je v každom z nás. Chceme byť milovaní, ale iba nekonečná Láska, ktorou je Boh, môže uspokojiť túžby, ktoré horia v našom vnútri. Iba Boh nás dokáže urobiť šťastnými. Pozýva nás k sebe, aby sme našli svoj opravdivý domov. Posiela nám listy - pozvania, aby sme sa vrátili domov. Tie listy sú tým, čomu hovoríme Písmo. Ale ako dokážem porozumieť Písmu - slovu, ktoré mi posiela Boh. Ako môžem žiť v záhrade jeho Písma?

Záhradu Slova najlepšie pozná jej Záhradník. Pozná všetky jej zákutia a tajomstvá, pretože to bol on, kto v nej vysadil každé steblo trávy. Iba pod jeho starostlivou opaterou púčiky kvetov rozkvitli do nádherných farieb. A tým záhradníkom Božieho Slova je Svätý Duch. Na to, aby sme žili s Písmom, musíme byť v prítomnosti Svätého Ducha, preto každé čítanie Písma musí byť modlitbou. A ako nie je možné modliť sa bez Ducha, tak nie je možné čítať a porozumieť Písmu bez Svätého Ducha. „Ale Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal.“ (Jn 14, 26) Iba Svätý Duch otvára naše srdcia Písmu, aby ono mohlo rásť v tom, kto ho číta. A tak mŕtve písmená ožívajú a stávajú sa cestou, ktorou k nám prichádza Boh. Boh prichádza, aby nám dal večný život. „Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kíbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca.“ (Hebr 4, 12) Iba Božie Slovo nás dokáže učiť láske. Iba Písmo nám dokáže odhaliť pravú podstatu ľudského života. Iba v ňom spoznáваме Boha, ktorý je Láskou.

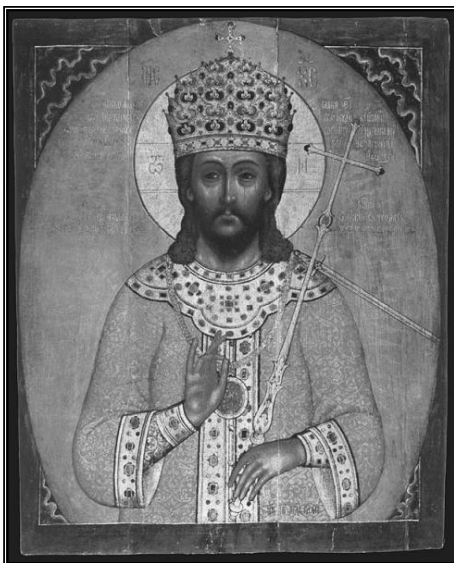
Počúvaním Slova jeho láska v nás roztápa ľady nedôvery a hriechu a my sa stávame nie len prijímateľmi božej lásky, ale aj jej šíriteľmi. Ale ako počúvanie vychádza z ticha, v ktorom je slovo, tak aj Písmo sa stáva Slovom - Kristom v tichosti. A z ticha zaznieva aj Otcov hlas, ktorý vyslovuje Slovo - Krista, preto duša musí počúvať v tichosti. Každé slovo musí prejsť najprv cestou ticha, aby mohlo zaznieť naplno a byť pochopené tými druhými. My však zabúdame na význam ticha a tichý vánok, v ktorom zaznieva boží hlas, sme prekričali slovami bez významu. Ostala len melódia, ktorá znie príjemne, ale neprehovára do hĺbky našej duše.

Nik nemôže poznať Boha bez toho, aby poznal to, čo o sebe hovorí Boh. Nik nemôže milovať, ak nepozná Boha. A ten kto nemiluje, nedokáže nájsť šťastie v božom kráľovstve. A tak láska a slovo sa spájajú a vytvárajú most, po ktorom Boh prichádza k nám. Je len na nás, či otvoríme svoje srdce Bohu čítaním Písma alebo ho necháme stáť pred dverami. Je len na nás, ako sa rozhodneme. Boh nám nebude robiť žiadne výčitky, nebude nás nútiť, ale ako mladý zaľúbenec tam ostane stáť a čakať, a čakať s nádejou na našu kladnú odpoveď. A popri tom svojom čakaní nám vyznáva svoju lásku v slovách Písma: „Na srdce si ma priťah jak prsteň, sťa pečat na svoje rameno! Lebo láska je mocná ako smrť a vašeň lásky tvrdá ako podsvetie. Jej pála - to ohňa plápoly, jej plamene, to Jahveho je žiar.“ (Pies 8, 6)

Liturgia svätého Bazila Veľkého

Základom, z ktorého vychádza byzantská bohoslužba je liturgia sv. Jakuba, Pánovho brata a prvého hierarchu jeruzalemského. Túto liturgiu neskoršie upravil sv. Bazil Veľký. Jeho anafora sa zachovala v dvoch známych recenziách. Byzantskej (antiochijskej), ktorú nájdeme v bohoslužbách obradov antiochijskej skupiny a koptskej (alexandrijskej), ktorú používajú Kopti (egyptskí kresťania) v arabskom jazyku. Liturgiu sv. Bazila Veľkého zredukoval sv. Ján Zlatoústý (jedna z mienok o jej vzniku). Jeho liturgia je dnes najpoužívanejšou v byzantskom obrade, zatiaľ čo liturgia svätého Bazila Veľkého sa slávi len desať raz v roku. Práve v pôstnom období počas nediel sa môžeme zúčastniť na jej slávení. Svojou štruktúrou sa zhoduje s liturgiou sv. Jána Zlatoústeho, avšak má vlastnú anaforu (kánon) a iné tiché modlitby kňaza. Počas tejto liturgie ľud ospevuje Bohorodičku iným hymnom než na liturgii sv. Jána Zlatoústeho.

Tretia nedeľa Veľkého pôstu – Krížupoklonná

V polovici veľkopôstneho obdobia si Cirkev uctieva svätý kríž a klania sa mu, aby oslávila plody utrpenia. Počas celonočného bdenia tohto dňa sa po Veľkom slávosloví v slávnostnom sprievode vynáša kríž do stredu chrámu a zostáva tam po celý týždeň. V strede chrámu ľudia bozkom vzdávajú úctu svätému Krížu.

Aj v túto nedeľu všetko hovorí o slávnom Kristovom vzkriesení. Ak sa zahľadíme na východný kríž, neuvidíme tu trpiaceho Krista, ale vzkrieseného a osláveného Spasiteľa. Hoci na kríži predsa len oslavujeme vzkrieseného Pána, ako sa to vyjadruje spevom, počas ktorého všetci v chráme robia veľké poklony (kľaknú si a hlavou sa dotknú zeme): „Tvojmu krížu klaníme sa, Vládca, a tvoje sväté vzkriesenie oslavujeme.“

Touto nedeľou ako aj dňami počas celého týždňa, si chceme uctiť svätý kríž, ktorý sa stal nástrojom nášho vykúpenia, prostriedkom našej spásy, zbraňou proti peklu. Nechce tu poukázať na Kristovo utrpenie, ale na kríž, ako to vidno aj z nasledujúcej stichyry na tento deň: „Raduj sa životodárny kríž, krásny raj Cirkvi, strom

nesmrteľnosti, z ktorého nám vyrástla blaženosť večnej slávy. Ktorým sa rozháňajú diabolské pluky a z ktorého sa radujú anjelské zbory a ktorý zhromaždenia veriacich oslavujú. Zbraň nepremožiteľná, pevná záštita, víťazstvo veriacich, chvála kňazov. Daj aj nám, aby sme sa dočkali Kristovho utrpenia a veľkej milosti.“

Hlboký význam tejto nedele, ale aj samotný význam kríža pre človeka je nádherne vystihnutý v synaxári nedele svätého kríža: „V túto nedeľu, tretiu nedeľu Veľkého pôstu, vzdávame úctu čestnému a životodárnemu Krížu a z tohto dôvodu v čase štyridsiatich dní pôstu určitým spôsobom ukrižovávame sami seba..., stávajúc sa trpkými, zronenými a padajúcimi. Tu sa pred nás predkladá životodárny Kríž, aby nám boli pripomenuté Kristove utrpenia, aby sme boli občerstvení, utešení a povzbudení... Podobáme sa na tých, ktorí putujú po dlhej a náročnej ceste a súc unavení, vidia nádherný strom s mnohými listami, sadnú si do jeho tieňa, aby si na chvíľu odpočinuli a potom, akoby obnovení, pokračujú vo svojej ceste. Podobne teraz, v čase pôstu, namáhavej cesty a snahy, bol pred nás svätými otcami "zasadený" kríž, aby nám poskytol odpočinok a osvieženie, aby sme mohli ľahšie dokončiť našu cestu... Alebo ďalší príklad: Keď prichádza kráľ, najprv sa pred ním

objavujú jeho symboly a potom sa objavuje on samotný, radujúc sa z víťazstva a spoločne s ním sa radujú aj jeho poddaní. Podobne náš Pán Ježiš Kristus, ktorý nám ukazuje svoje víťazstvo nad smrťou a zjavuje sa pred nami v sláve Vzkriesenia, vopred posielal svoje žezlo, kráľovský symbol - životodárny Kríž - a ten nás naplňuje radosťou a pripravuje na stretnutie do takej miery, do akej je to možné so samotným Kráľom, aby sme mohli preukázať úctu Jeho víťazstvu... Všetko toto uprostred Veľkého pôstu, ktorý je podobný horkému prameňu, vzhľadom na svoje slzy, námahu a sklúčenosť..., avšak Kristus nás utešuje, ako by sme boli na púšti, až kým nás svojim Vzkriesením neprivedie do duchovného Jeruzalema..., lebo kríž sa nazýva stromom života, je to strom, ktorý bol zasadený v raji a z tohto dôvodu ho naši otcovia zasadili do prostriedku svätého pôstu, pamätajúc na Adamovu blaženosť a to, ako jej bol zbavený a pamätajúc tiež na to, že podielníctvom na tomto strome už viac nezomrieme, ale zostávame nažive...“

o. Mgr. Vladimír Varga

Štvrtá nedeľa Veľkého pôstu

Štvrtú nedeľu Veľkého pôstu si pripomíname pamiatku sv. Jána Klimaka, autora spisu Rebrík. Po veľkej poklone krížu, Cirkev nám náučne pripomína svätca, ktorý napísal svoju Lestvicu – Rebrík do raja. V tridsiatich kapitolách tejto knihy uvádza stupne duchovného výstupu k dokonalosti. Je tu opísaný boj askétu so zlom a ľažkosťami, ktoré sú spoločné tak mníchovi, ako aj obyčajnému človeku. Okrem toho tu Ján ukazuje spôsoby získania cností, ktoré sú prístupné všetkým kresťanom. Kniha zobrazuje cestu k postupnému rastu k mravnej dokonalosti a patrí medzi najlepšie príručky duchovného života.

o. MZ

Kontemplácia (nazeranie)

- je dlhšie a hlbavé pozorovanie nejakej náboženskej udalosti alebo svätej osoby;
- vidieť osoby, počúvať slová, pozorovať skutky;
- najdôležitejšia je činnosť obrazotvornosti;
- ide o ľahký spôsob rozjímavej modlitby.

Predmet kontemplácie

- je udalosť alebo osoba, ktorú si možno predstaviť;
- hlavným predmetom je život Pána Ježiša Krista, ktorý je našim vzorom;
- hlavne jeho skutky, slová, činnosť.

Postup pri kontemplácii

- Úvodná a záverečná časť je ako pri rozjímaní.
- Hlavná časť - preberiem si jednotlivé body - osoby, slová, skutky. Činnosť pamäte – scéna alebo postava, ktorú idem nazerat'. Pozorovanie osôb – ako účinkujú, správajú sa, konajú. Počúvanie osôb - čo hovoria, ako sa od nich poučiť. Pozorovanie skutkov – čo robia, a vzťahujem to na seba.
- Nazeranie možno spojiť s rozjímaním.

o.MB